

FAKTA OM FARLIGE STOFFER

Arbejdsmiljøforholdet og kravene

Ved farlige stoffer forstås alle stoffer, der kan have en uønsket effekt på de mennesker, der bliver udsat for stofferne.

Farlige stoffer kan medføre skader eller sygdom, hvis man kommer i kontakt med dem eller ikke bruger dem rigtigt. I hotel- og restaurationsbranchen udgør mange stoffer en risiko for de ansatte, f.eks. opvaskemidler, sæbe og skyllemidler til vaskemaskiner, afløbsrensemidler, ovnrensemidler, toiletrensemidler, blegemidler, desinfektionsmidler og kalkfjernere. De hyppigst forekommende risici er kontakt med hud eller øjne samt indånding eller indtagelse.

Mange kemiske rensemidler er farlige, fordi de ætser, og stenk/sprøjt samt aerosoler kan skade hud og øjne. Bruges de ikke rigtigt, kan de forårsage dermatitis (tør, øm og skællet hud) eller andre hudirritationer, astma og åndedrætsproblemer. Andre årsager til dermatitis er kontakt med fødevarer såsom saft fra frugt og grønsager, proteiner i fisk, skaldyr, kød og mel. Andre irritationsfremkaldende eller skadelige stoffer kan også stamme fra kogedampe.

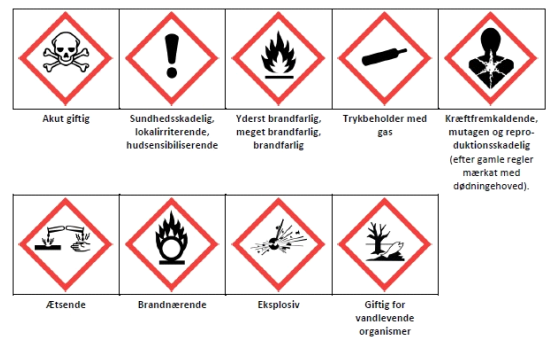
Der er f.eks. følgende regler vedr. arbejde med farlige kemikalier:

- Farlige stoffer, materialer og arbejdsprocesser skal erstattes med ufarlige, mindre farlige eller mindre generende stoffer, materialer og arbejdsprocesser
- Der skal sørges for god almen ventilation og i tilfælde af luftforurening med bl.a. farlige stoffer også procesventilation
- Der skal være en fortegnelse over de farlige stoffer og materialer, der bruges
- Der skal være sikkerhedsdatablade og arbejdspladsbrugsanvisninger på alle farlige stoffer og materialer
- Visse stoffer skal opbevares aflåst i et giftskab, der er mærket med advarselsskilte. - Se hvilke på Miljøstyrelsens hjemmeside [her](#).
- Der skal anvendes egnede værnemidler
- Antallet af medarbejdere, der udsættes for farlige stoffer skal begrænses.

Fra 1. juni 2017, er de orange faresymboler erstattet af nye CLP-farepiktogrammer som er indrammet af rød rombe.

R-sætningerne er erstattet med H-sætninger (hazard = fare) og S-sætningerne er erstattet med P-sætninger (precaution = sikkerhed).

Følgende mærkater anvendes til at mærke farlige stoffer:

Der findes også farlige stoffer og materialer, som ikke er faremærket. Den der sælger/leverer farlige stoffer og materialer til erhvervsmæssigt brug, skal forsyne dem med et let forståeligt sikkerhedsdatablad på dansk. Sikkerhedsdatabladet skal altid indeholde information om faren og om de forholdsregler, der skal tages, herunder hvilke personlige værnemidler, der er egnet til opgaven.

Krav og gode råd om tiltag og løsninger

Få et overblik over hvilke farlige stoffer, der findes på arbejdspladsen, og sørg for at overholde ovenstående regler. Der skal minimum udarbejdes en oversigt over alle de farlige stoffer der anvendes på arbejdspladsen.

Det er vigtigt at se efter i sikkerhedsdatabladet, om stoffet eller materialet f.eks. er kræft- eller allergifremkaldende, kan give nerveskader (f.eks. opløsningsmidler), skader på forplantningsevnen, og/eller om det er ætsende/irriterende ved kontakt.

Bortskaf alle de midler og stoffer, der ikke længere bruges, og erstat de farlige stoffer med ufarlige eller mindre farlige stoffer, hvis det er teknisk muligt.

Der skal udarbejdes arbejdspladsbrugsanvisninger, der indeholder en beskrivelse af de farer, som midlerne kan udgøre for mennesker og miljø, samt af de relevante forebyggende foranstaltninger og adfærdsregler på arbejdspladsen. (Brug evt. tillægsskemaet i At-vejledning C.0.11, og læs mere i BFA Service - Turismes udgivelse: **Inspirationsmateriale om arbejdspladsbrugsanvisninger**".) Arbejdspladsbrugsanvisninger og sikkerhedsdatablade skal være tilgængelige for ansatte, der er beskæftiget med stoffet eller materialet. De skal vejledes i brugen heraf og have brugsanvisningen udleveret med effektiv instruktion.

Undgå at bruge midler, der sprayer/forstøves, hvis de kan fås i en anden form, for at beskytte luftvejene. Undgå ligeledes højtryksrensning (tryk > 4 BAR), hvis det er muligt, på grund af dannelsen af aerosoler med farligt indhold, der kan indåndes.

Bær egnede personlige værnemidler, når man bruger farlige rengøringsmidler eller f.eks. er allergisk overfor visse fødevarer. Personlige værnemidler kan være sikkerhedsbriller, åndedrætsværn, handsker, gummiforklæde, sikkerhedsfodtøj, mv.

Midler må ikke opbevares i beholdere, der kan give anledning til forveksling med fødevarer. Beholdere, som bruges til farlige stoffer, skal mærkes på en sådan måde, at alle brugere kan se, at indholdet kan udgøre en risiko. Beholderne skal mærkes efter Miljøministeriets regler. Læs mere på

Læs mere i BFA Service - Turismes udgivelser: **"Vejledning om rengøringsmidler"**, **"Arbejds miljøhåndbog for renhold og service"** og **"10 gode råd om arbejdsmiljø ved rengøring"** samt "På med handsken".

Særlige fokusområder for Hotel og restauration

Køkkenpersonale og catering:

Vær særlig opmærksom på rengøringsmidler, rensemidler og opvaskemidler. Både indhold, og om de anvendes korrekt.

Rengøringspersonale:

Vær opmærksom på de anvendte rengøringsmidler og rensemidler. Både indhold, og om de anvendes korrekt.

Gode links:

- www.bfa-service.dk: **"Inspirationsmateriale om arbejdspladsbrugsanvisninger"**, **"Vejledning om rengøringsmidler"**, **"Arbejds miljøhåndbog for renhold og service"** og **"10 gode råd om arbejdsmiljø ved rengøring"** samt "På med handsken".